EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 07 05
COM(2021) 356 final

2021/0176 (COD)

Pasiūlymas

# EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

## kuriuo dėl galimybės naudotis Sąjungos vandenimis apribojimų iš dalies keičiamas 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013

# AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

## 1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

### • Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos[1] 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta valstybių narių 12 jūrmylių zonai (teritoriniams vandenims) taikoma nuostata, leidžianti nukrypti nuo to reglamento 5 straipsnio 1 dalyje nustatytos bendros taisyklės dėl vienodos galimybės Sąjungos žvejybos laivams naudotis Sąjungos vandenimis ir ištekliais. Pagal šią nukrypti leidžiančią nuostatą valstybėms narėms leidžiama apriboti žvejybą 12 jūrmylių zonoje leidžiant joje žvejoti tik tam tikriems laivams. Valstybių narių pagal šią nukrypti leidžiančią nuostatą nustatyti apribojimai sumažino žvejybos intensyvumą biologiškai pažeidžiamiausiuose rajonuose ir prisidėjo prie nedidelio masto pakrančių veiklos ekonominio stabilumo.

Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 5 straipsnio 3 dalyje nustatyta panaši nukrypti leidžianti nuostata, taikoma vandenims, esantiems iki 100 jūrmylių nuo Sutarties 349 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytų Sąjungos atokiausių regionų bazinių linijų. Pagal šią nukrypti leidžiančią nuostatą atitinkamos valstybės narės gali apriboti žvejybą leisdamos žvejoti tik tų teritorijų uostuose registruotiems laivams.

Nukrypti leidžiančios nuostatos galioja iki 2022 m. gruodžio 31 d., todėl pasiūlymu siekiama išvengti reglamento 5 straipsnio 2 dalyje ir 3 dalyse nustatytos specialios galimybės naudotis vandenimis tvarkos nutraukimo. Jame siūloma iš dalies pakeisti atitinkamas reglamento nuostatas, kad laikotarpis, kuriuo valstybės narės gali riboti galimybę naudotis jų vandenimis pagal šias nuostatas, būtų pratęstas.

Specialios tvarkos tikslai išlieka tokie pat aktualūs kaip ir ankstesniais dešimtmečiais. Tai lemia dabartinė daugelio išteklių išsaugojimo būklė, nemažėjantis pakrančių vandenų, kurių išteklių būklę siekiama išsaugoti, pažeidžiamumas ir tebesitęsiantys sunkumai pakrančių rajonuose, kurie labai priklausomi nuo žvejybos ir greičiausiai negaus naudos iš kitos ekonominės veiklos vystymo. Dabartinės tvarkos pakeitimas kelia didelį pavojų, kad bus sutrikdyta pusiausvyra, susiformavusi po šios specialios tvarkos įvedimo.

Todėl pasiūlymu siekiama pratęsti dabartinių nukrypti leidžiančių nuostatų galiojimą dar 10 metų.

Be to, siūloma iš dalies pakeisti Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 I priedą. I priede kiekvienai valstybei narei nustatomos kitų valstybių narių pakrančių ruožų geografinės zonos, kuriose jai leidžiama vykdyti žvejybos veiklą, taip pat leidžiamos žvejoti rūšys. Šiuo pakeitimu atsižvelgiama į Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos, taip pat į 2020 m. birželio 9 d. bendrą Italijos ir Graikijos pranešimą Komisijai dėl Italijos žvejybos laivų galimybės naudotis Graikijos teritoriniais vandenimis, kaip išdėstyta atitinkamų valstybių narių dvišaliame susitarime. Galiausiai, priėmus sprendimą byloje C-457/18[2], išnašos, kuriose daroma nuoroda į 2009 m. lapkričio 4 d. Stokholme pasirašytą Slovėnijos ir Kroatijos arbitražo susitarimą, turėtų būti išbrauktos iš I priedo, nes sienų klausimai nepriklauso ES kompetencijai.

---

1 OL L 354, 2013 12 28, p. 22.

2 2020 m. sausio 31 d. Sprendimas byloje Slovėnijos Respublika / Kroatijos Respublika, C-457/18, EU:C:2020:65, 102–104 punktai.

## 2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 43 straipsnio 2 dalis.

Pagal SESV 3 straipsnio 1 dalies d punktą ES turi išimtinę kompetenciją biologinių jūrų išteklių apsaugos pagal bendrą žuvininkystės politiką (BŽP) srityje. Pasiūlymas priklauso išimtinei kompetencijai, todėl subsidiarumo principas netaikomas.Pasiūlymas visų pirma susijęs su Reglamente (ES) Nr. 1380/2013 jau nustatytos priemonės galiojimo pratęsimu ribotam laikotarpiui, todėl dėl proporcingumo principo abejonių nekyla.

## 3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Antrąjį 2020 m. pusmetį valstybių narių paprašyta pateikti informaciją apie apribojimus, kuriuos jos taiko pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 5 straipsnio 2 ir 3 dalis. 16 valstybių narių pateikė atsakymus ir patvirtino, kad dabartinę nukrypti leidžiančių nuostatų tvarką reikia taikyti toliau be pakeitimų. Vienintelė išimtis – Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 I priedo pakeitimas, kurio paprašė Italija ir Graikija, kad būtų atsižvelgta į galimybę naudotis Graikijos teritoriniais vandenimis Egėjo, Jonijos ir Libijos jūrose.

2020 m. gruodžio mėn. Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetas (ŽMTEK) pateikė ataskaitą dėl BŽP socialinio aspekto[3]. Ataskaitoje, be kita ko, aptarta tai, ar valstybių narių pagal reglamento 5 straipsnio 2 dalį nustatyti apribojimai galėjo padėti išsaugoti tradicinę pakrančių laivynų žvejybos veiklą, kad būtų išlaikyta socialinė ir ekonominė šių rajonų infrastruktūra.

ŽMTEK pažymėjo, kad neįmanoma įvertinti šių apribojimų poveikio, nes reikia atlikti išsamesnę analizę ir atsižvelgti į daugelį kitų veiksnių. Tačiau ekspertai padarė išvadą, kad nė viena valstybė narė nepranešė apie jokius prieštaravimus, susijusius su Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 5 straipsnio 2 dalimi. ŽMTEK pastebėjo, kad ši nuo XX a. 8-ojo dešimtmečio pradžios galiojanti taisyklė, 1982 m. įtraukta į pirmąjį pagrindinį BŽP reglamentą ir nuo to laiko į kiekvieną peržiūrėtą pagrindinį BŽP reglamentą (1992 m., 2002 m., 2013 m.), vertinama gerai ir nekelia prieštaravimų tarp valstybių narių.

- **Poveikio vertinimas**

Kaip nurodyta šios iniciatyvos veiksmų plane[4], pasiūlymu pratęsiamas dabartinės tvarkos galiojimas, kaip tai buvo padaryta ir 2012 m. iš dalies pakeitus ankstesnį BŽP reglamentą[5]. I priedo pakeitimai susiję tik su naujausiais teritorinių vandenų valdymo pokyčiais. Todėl poveikio vertinimas nebūtinas.

---

3 https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/2672864/STECF+20-14+-+Social+dimension+CFP.pdf/a68c6c42-6b64-41fc-b5a0-b724c71aa78e

4 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12533-Extension-of-the-access-to-waters-regime-under-the-Common-Fisheries-Policy

5 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1152/2012, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką.

## 4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Įgyvendindama šią priemonę Sąjunga jokių papildomų išlaidų nepatirs.

2021/0176 (COD)

Pasiūlymas

# EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

## kuriuo dėl galimybės naudotis Sąjungos vandenimis apribojimų iš dalies keičiamas 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[6],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) Sąjungos žvejybos laivams suteikta vienoda galimybė naudotis Sąjungos vandenimis ir ištekliais, kuriems taikomos bendros žuvininkystės politikos taisyklės;

(2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1380/2013[7] numatytos nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo vienodos galimybės taisyklės toliau nurodytomis aplinkybėmis;

(3) vandenyse iki 12 jūrmylių nuo bazinių linijų valstybėms narėms leidžiama apriboti žvejybą leidžiant žvejoti tik tradiciškai tuose vandenyse žvejojantiems žvejybos laivams iš gretimos pakrantės uostų;

(4) valstybėms narėms taip pat leidžiama riboti galimybę naudotis vandenimis iki 100 jūrmylių nuo Sutarties 349 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytų Sąjungos atokiausių regionų bazinių linijų leidžiant žvejoti tik tų teritorijų uostuose registruotiems laivams;

(5) esamos taisyklės, kuriomis ribojamos galimybės naudotis ištekliais valstybių narių 12 jūrmylių zonose, turėjo teigiamo poveikio išteklių išsaugojimui, nes jomis ribojamos žvejybos pastangos labiausiai pažeidžiamoje Sąjungos vandenų dalyje. Tos taisyklės taip pat padėjo išsaugoti tradicinės žvejybos veiklą, nuo kurios labai priklauso tam tikrų pakrančių bendruomenių socialinis ir ekonominis vystymasis;

---

[6] OL C , , p. .

[7] 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 22).

(6) dabartiniai apribojimai, kuriais ribojama galimybė naudotis jūrų biologiniais ištekliais aplink Sąjungos atokiausius regionus, nurodytus Sutarties 349 straipsnio pirmoje pastraipoje, padėjo išsilaikyti tų teritorijų vietos ekonomikai, atsižvelgiant į jų struktūrinę, socialinę ir ekonominę padėtį;

(7) dabartinės nukrypti leidžiančios nuostatos dėl galimybės naudotis Sąjungos vandenimis apribojimų nustos galioti 2022 m. gruodžio 31 d. Tačiau tų nukrypti leidžiančių nuostatų galiojimas turėtų būti pratęstas dar dešimčiai metų, siekiant užtikrinti dabartinių apsaugos priemonių tęstinumą ir nesutrikdyti dabartinės pusiausvyros, susiformavusios po šios specialios tvarkos įvedimo;

(8) Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 I priedas turėtų būti iš dalies pakeistas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir dėl Italijos bei Graikijos bendro prašymo dėl Italijos laivų galimybės naudotis Jonijos, Egėjo ir Libijos jūrų vandenimis;

(9) todėl Reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

*1 straipsnis*

Reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 iš dalies keičiamas taip:

(1) 5 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse terminai „2022 m. gruodžio 31 d.“ pakeičiami terminais „2032 m. gruodžio 31 d.“.

(2) I priedas pakeičiamas šio reglamento priedo tekstu.

*2 straipsnis*

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse nuo 2023 m. sausio 1 d.

Priimta Briuselyje

| | |
|---|---|
| *Europos Parlamento vardu* | *Tarybos vardu* |
| *Pirmininkas* | *Pirmininkas* |